

**Proves d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2014**

Psicologia i sociologia
Sèrie 1

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

INSTRUCCIONS

La prova consta de dues parts:

- PRIMERA PART: Comentari de text (A). Aquesta part val 4 punts.
- SEGONA PART: Escolliu UNA de les dues opcions (B1 o B2). Responeu a TRES de les cinc qüestions que es proposen en l'opció escollida. Indiqueu clarament quines heu escollit. Si responeu a més de tres qüestions, només es valoraran les tres primeres. Aquesta part val 6 punts.

PRIMERA PART (A): comentari de text.

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions plantejades a continuació.

[4 punts en total]

L'experiment original [...] és àmpliament conegut [...]. El subjecte, el gos, era preparat per a l'experiment. Se li implantava un petit tub de vidre en el conducte salival, amb la finalitat que la saliva pogués ser recollida en un petit recipient. A continuació, es collocaven uns arnesos al gos i se li presentaven estímuls. En primer lloc, el so d'un metrònom i, seguidament, una petita quantitat de menjar en pols, que provocava en el gos salivació abundant. Després de repetir deu vegades la combinació metrònom-menjar, s'observava que el so del metrònom provocava per si sol la salivació. És veritat que inicialment no eren més que unes poques gotes de saliva, però després de vint nous emparellaments el gos salivava abundantament davant el so del metrònom.

Aquest senzill experiment proporciona un exemple de l'adquisició d'una expectativa d'estímul: l'animal aprenia finalment a predir la presentació del menjar quan sonava el metrònom. La regularitat temporal dels dos fets, és a dir, el fet que apareguessin repetidament en estreta proximitat temporal, permetia que l'animal es formés una expectativa o, en termes tradicionals, que aprengués una associació entre dos estímuls.

Traducció feta a partir del text de
Roger M. TARPY. *Aprendizaje y motivación animal*.
Madrid: Debate, 1989

1. Indiqueu en quin corrent de la psicologia podem emmarcar aquest text.

[1 punt]

Conductisme.

2. Esmenteu, com a mínim, dos autors representatius d'aquest corrent psicològic.

[1 punt]

John Broadus Watson, Ivan Pètrovitx Pavlov, Burrhus Frederic Skinner, Albert Bandura.

3. Definiu els termes següents: *estímul condicionat*, *estímul incondicionat*, *resposta condicionada* i *resposta incondicionada*. Esmenteu un exemple extret del text corresponent a cada terme.

[2 punts]

Estímul condicionat. Definició: **és un estímulo que al principi és pràcticament neutre.**

Exemple: so del metrònom.

Estímul incondicionat. Definició: **és un estímulo biològicament potent que evoca fiablement una reacció massiva de tipus reflex.**

Exemple: menjar en pols.

Resposta condicionada. Definició: **és una resposta apresada, una nova conducta indicativa de la formació d'una expectativa.**

Exemple: salivació en sentir el so del metrònom.

Resposta incondicionada. Definició: és una resposta no apresada, fiable i mesurable, provocada per un estímul incondicionat.

Exemple: salivació a causa de la presència del menjar en pols.

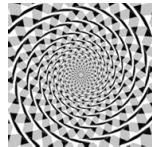

Adjudiqueu 0,25 punts per cada definició i 0,25 punts per cada exemple.

SEGONA PART (B1)

De les cinc qüestions següents, escolliu-ne TRES.

1. Relacioneu el nom de les diferents lleis del gestaltisme amb la frase que les defineix i la representació que les identifica. Empleneu les caselles en blanc amb la lletra i el número corresponents a cada llei.

[2 punts]

<i>Lleis del gestaltisme</i>	<i>Frase</i>	<i>Representació</i>
A. Llei de proximitat	1. La percepció d'un element està influïda per la relació que té amb els altres elements del conjunt	a.
B. Llei de contrast	2. Tendència a percebre units els estímuls que tenen una continuïtat	b.
C. Llei de semblança	3. Els estímuls que són pròxims tendeixen a agrupar-se	c.
D. Llei de continuïtat	4. Tendència a percebre els objectes com a entitats totals, encara que algunes parts no hi siguin o estiguin ocultes	d.
E. Llei de tancament	5. Els estímuls semblants pel que fa a la grandària, la forma o el color tendeixen a ser agrupats	e.

A. -

B. -

C. -

D. -

E. -

Valoreu cada resposta correcta amb 0,2 punts.

2. Marqueu amb una × quines de les afirmacions següents són vertaderes i quines són falses.
[2 punts]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
La psicologia diferencial estudia les diferències individuals que presenten els individus	×	
Una neurona té quatre parts principals: cos cel·lular, dendrita, axó i terminacions sinàptiques	×	
La percepció consisteix a detectar quelcom a través dels sentits i dels receptors interns abans d'elaborar-ho o de tenir un significat		×
El desplaçament és un mecanisme de defensa que consisteix a descarregar sentiments hostils sobre persones o objectes que no han suscitat aquestes emocions	×	
Una persona amb un trastorn de personalitat antisocial es caracteritza pel fet de ser presumptuosa, esnob, malcriada i explotadora. Sobrevalora la seva importància personal. Vol ser el centre d'atenció i dirigeix l'afecte cap a si mateixa més que cap als altres		×

Valoreu cada resposta correcta amb 0,4 punts.

3. Empleneu la taula de sota amb els termes següents relacionats amb els sentits:
[2 punts]

- Activitat dels òrgans interns.
- Ones lluminoses i ones sonores.
- Posició corporal i moviment.
- Reacció dels músculs i de les parts del cos.
- Llum-foscor (visió) i sonoritat (audició).
- Contracció dels músculs llisos, substàncies nocives, etcètera.

<i>Tipus de receptors</i>	<i>Estímul</i>	<i>Funció</i>
Exteroceptors	Ones lluminoses i ones sonores	Llum-foscor (visió) i sonoritat (audició)
Propioceptors	Reacció dels músculs i de les parts del cos	Posició corporal i moviment
Interoceptors	Contracció dels músculs llisos, substàncies nocives, etcètera	Activitat dels òrgans interns

Valoreu cada resposta correcta amb 0,34 punts.

4. Responen a les qüestions següents:

[2 punts]

a) Esmenteu dues branques de la psicologia bàsica.

Psicologia general, psicologia experimental, psicobiologia, psicologia evolutiva, psicologia social, psicologia de la personalitat, psicologia de l'aprenentatge, psicologia diferencial, psicologia cultural, psicologia del gènere.

b) Esmenteu dos trastorns perceptius.

Agnòsia, il·lusions, al·lucinacions.

c) Anomeneu dues distorsions cognitives.

Pensament dicotòmic, hipergeneralització, abstracció selectiva, inferència arbitrària, raonament emocional, imperatiu categòric («hauries de...»), personalització, magnificació o minimització, evasió del control.

d) Esmenteu dos components del sistema nerviós perifèric.

Sistema nerviós somàtic o voluntari, sistema nerviós autònom o involuntari.

e) Esmenteu dues patologies cerebrals.

Autisme, epilèpsia, malaltia d'Alzheimer, malaltia de Parkinson, apoplexia, demència, esclerosi múltiple.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,4 punts.

5. Definiu cadascun dels termes de la columna de l'esquerra.

[2 punts]

Genotip	És el conjunt de cromosomes d'un organisme, amb els gens corresponents
Motivació	És el mòbil que incita, manté i dirigeix l'acció d'un subjecte per a assolir determinats objectius
Estrès	És una reacció de l'organisme o la ment davant la pressió del món exterior o de l'interior d'un mateix. És una reacció normal de la vida de les persones de qualsevol edat
Caràcter	És el conjunt de trets adquirits durant el creixement; implica un cert grau de conformitat amb les normes socials

Valoreu cada resposta correcta amb 0,5 punts.

SEGONA PART (B2)

De les cinc qüestions següents, escolliu-ne TRES.

1. Marqueu amb una × quines de les afirmacions següents són vertaderes i quines són falses.
[2 punts]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
Es considera que la sociologia forma part de les ciències humanes, al costat de la psicologia, l'economia, l'antropologia i la història	×	
L'ésser humà és un ésser social; això vol dir que no necessita les persones del seu entorn per a poder sobreviure		×
L'aculturació consisteix en la pèrdua d'elements culturals propis a causa del contacte amb altres cultures		×
Segons l'estratificació social, les societats es poden classificar en igualitàries, de rang i de classes o castes	×	
El canvi social es caracteritza perquè és un fenomen col·lectiu, un canvi apreciable en el temps, que té una certa permanència i afecta el curs de la història		×

Valoreu cada resposta correcta amb 0,4 punts.

2. Relacioneu cada tipus de percepció social amb la definició corresponent. Escriviu a les caselles de sota la lletra que correspon a cada número.
[2 punts]

1. Error de primacia	a. Consisteix a percebre una relació on no n'hi ha cap o una relació més forta de la que existeix realment
2. Efecte d'halo	b. Les informacions que rebem d'altres persones no són dades aïllades, sinó que tenen relació entre si i per això les nostres impressions són unitàries i coherents
3. Personalitat implícita	c. La valoració del primer contacte condiciona la seqüència d'esdeveniments posterior
4. Correlació il·lusòria	d. A partir d'una característica que veiem en una persona, pressuposem que també té altres qualitats

1.

2.

3.

4.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,5 punts.

3. Responen a les qüestions següents:

[2 punts]

a) Anomeneu dos agents que poden provocar canvis socials.

Elits, moviments socials, grups de pressió, revolucions.

b) Indiqueu dues sortides professionals dels sociòlegs.

— **Gestió de recursos humans.**

— **Assessorament en ajuntaments, consells comarcals, organismes patronals, sindicats, etcètera.**

— **Gestió i avaluació de polítiques socials.**

— **Disseny, producció i anàlisi d'estadístiques socials i investigacions qualitatives.**

— **Docència.**

c) Esmenteu dues etapes del cicle vital de les persones.

Infantesa, adolescència o pubertat, maduresa, vellesa.

d) Anomeneu dos mètodes de la psicologia social.

Mètode observacional, mètode correlacional, mètode experimental.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,5 punts.

4. Expliqueu què són els agents de socialització i poseu-ne tres exemples, com a mínim.

[2 punts]

Els agents de socialització són grups o contextos socials en els quals es produeixen processos significatius de socialització. La socialització primària s'esdevé durant la infantesa primerenca i la més tardana, i és el període més intens d'aprenentatge cultural. És el moment en què els nens aprenen el llenguatge i les pautes bàsiques de comportament, que creen les bases per a un aprenentatge posterior.

Exemples: la família, l'escola, el grup d'iguals, els mitjans de comunicació.

Adjudiqueu 1 punt per la definició i 0,34 punts per cada exemple.

5. Definiu cadascun dels termes de la columna de l'esquerra.

[2 punts]

Socialització	És el procés mitjançant el qual els individus aprenen, interioritzen i assimilen les normes, les idees i els comportaments propis de la cultura del grup social al qual pertanyen
Percepció social	És el procés pel qual rebem una primera impressió de les altres persones i fem judicis que guiaran les nostres interaccions posteriors
Etnocentrisme	És el prejudici segons el qual la cultura pròpia és superior a totes les altres
Cognició social	És el procés per mitjà del qual elaborem, interpretem i utilitzem la informació social

Valoreu cada resposta correcta amb 0,5 punts.

